

SVĚTLO

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

12. ČÍSLO / XXXIV. ROČNÍK

40 Kč • 1,65 €

7. a 14. ČERVNA 2026

Z obsahu

**Přišel jsem, abych svěřil
svou službu
pod Mariinu ochranu**
Homilie papeže Lva XIV.
dne 8. května 2026
- strana 2 -

**Kněžské bratrstvo
sv. Petra (FSSP) je nově
Kněžskou fraternitou
sv. Petra**
- strana 7 -

Blahoslavený Michal Kozal
Libor Rösner
- strana 8 -

Skutky milosrdenství (4)
Štefan Hirjak SJ
- strana 10 -

Mons. Stanislav Příbyl:
**Krádež lebky svaté
Zdislavy vyvolala hlubší
debatu o hodnotách, které
představuje**
- strana 11 -

**Osmero blahoslavenství
(9 - dokončení)**
Luis M. Martínez
- strana 12 -

**Kostel zadostiučinění -
bazilika Sacré-Cœur**
- strana 15 -

**Svatý Šarbel Machlúf
průvodcem duchovní obnovy**
- strana 16 -

Matka národa (5)
- strana 17 -

Pompeo Girolamo Batoni (1708–1787): Nejsvětější Srdce Ježíšovo

Blahoslavený Michal Kozal

Hned 220 kněží z włocławecké diecéze zahynulo v koncentračním táboře Dachau. Mezi nimi jejich pomocný biskup bl. Michal Kozal. „Žij dobře, abys neumřel špatně!“ říkával věřícím i kněžím. Sám dobře žil a dobře i zemřel – ano, sice násilnou smrtí, nicméně pln Krista, smířený s ním a naroubovaný na něj jako živá ratolest nesoucí hojně ovoce. „Biskup Kozal nabídl Bohu svůj život jako oběť za odvrácení pohromy od církve a polského národa,“ ohlížel se za Kozalovým skolem jeho bratranec a spoluvězeň, P. Czesław Kozal.

Blahoslavený biskup Michal Kozal

Narodil se v hluboce věřící rolnické rodině 27. září 1893 ve vsi Nowy Folwark. V 19 letech vstoupil do poznaňského kněžského semináře, pak přestoupil na poslední rok bohosloveckých studií do hnězdenského semináře, který završil roku 1918 přijetím svátosti kněžství.

P. Michal plánoval pokračování ve studiu, avšak náhlá otcova smrt mu plány překazila. Musel se postarat o svou ovdovělou matku a také sestru, které živil ze svých kaplanských příjmů. Postupně prošel několika farnostmi (Kościelec, Pobiedziska, Krostków, Bydgoszcz), v nichž zanechal výraznou stopu horlivého katechety, zpovědníka a kazatele, který mnoho času trávil před svatostánkem a který projevuje zvláště vůči chudobným porozumění a milosrdenství.

Kozalovu zpovědnici a vlastně i jeho duchovní vedení vyhledávali především mladí lidé, čehož si povšiml rovněž August kardinál Hlond, jenž P. Michala roku 1927 jmenoval spirituálem a dva roky poté i rektorem hnězdenského semináře. Bylo to z kardinálových stran nesmírně zdařilé rozhodnutí, P. Kozal se stal jedinečným mentorem příštích kněží, kteří v něm již tehdy viděli světce.

Světce v něm od roku 1939 mohli vnímat i věřící włocławecké diecéze, neboť ho papež Pius XI. jmenoval jejím pomocným biskupem. Kristův náměstek tehdy vyslyšel mj. i hodnocení nuncia Filippa Cortesiho, jenž o Kozalovi referoval jako o „zbožném, vysoce vzdělaném a horlivém knězi, který nezanedbává žádnou svou povinnost“. Dne 13. srpna přijal rodák z Nowého Folwarku biskupské svěcení z rukou sídelního biskupa Karola Radoňského.

Ten již 6. září 1939 uprchl do Anglie, neboť v žádném případě nechtěl čekat na

to, až ho Němci, kteří 1. září napadli Polsko, přijdou zatknout. Ocítl se totiž pro své postoje a aktivity na jejich černé listině. Na té figuroval rovněž jeho nedávno vysvěcený pomocný biskup, proto ho jeho okolí přemlouvalo, aby i on odešel do emigrace. Leč biskup Kozal to odmítl s odůvodněním, že musí zůstat, aby pomáhal lidem.

Nemyslel tím „pouze“ nějakou duchovní pomoc na dálku, ale takřikajíc „přímo v terénu“. V době válečného stavu vycházel do ulic ošetřovat zraněné a udílet jim svaté svátosti. Poté, co bylo Polsko poraženo, hmotně pomáhal potřebným a dlouhé hodiny proseděl ve zpovědnici. Dlouhé minuty proseděl i na služebně gestapa, které si ho opakovaně předvolávalo k výslechům, při nichž ho chtělo přesvědčit k tomu, aby jim šel na ruku. Pokaždé marně, neboť biskup Kozal něco podobného rezolutně odmítal. Naopak se snažil vymáhat na gestapu vysvětlení, proč byl ten který kněz jeho diecéze zatčen. Narážel však na zeď mlčení.

Jedné noci zničili neznámí pachatelé všechny kříže a kapličky u cest, na což biskup Michal reagoval stížností na patřičných okupačních úřadech. Jiný by možná ze strachu mlčel, on však nikoliv. Podruhé protestoval proti konfiskaci budovy Collegium Vicariorum a vyhození tam bydlících kněží na ulici. Opět nedostal žádnou odpověď.

Dne 7. listopadu přišla řada i na něj. Zatýkající gestapáci mu dali 10 minut na sbalení nejpotebnějších věcí a ještě před uplynutím lhůty ho jeden z nich popoháněl postrkováním. V té chvíli mu biskup řekl: „Ve vězení si budete moci dělat, co a jak se vám líbí, ale tady jsem ještě pánem já. Proto vás tedy právem domáčiho žádám, abyste nezapomínal, že stojíte před katolickým biskupem.“

Zároveň s ním postihlo zatčení i několik desítek kněží a seminaristů. Po zatčení byl uvržen do místního vězení, kde podstoupil několik výslechů doprovázených surovým bitím, které se spolu s nuceným spaním na studené kamenné podlaze výrazně podepsaly na jeho zdraví. Nesměl se stýkat s jinými vězni, zato mohl sloužit mše svaté, což mu dodávalo mimořádnou vzpruhu. V lednu roku 1940 následoval převoz do bývalého salesiánského gymnázia v Łađu. Při transportu opět prokázal ojedinělou kuráž. Protože se silnice se závějemi sněhu stala neprůjezdnou, museli vězni vyskákat z korby nákladního auta a lopatami sněh odhazovat. Jednomu z dozírajících gestapáků se jejich tempo jevilo jako pomalé a vyštěkl na biskupa, aby je jako jejich představený popohnal. Ten ho však zpražil: „Ty tu velíš, ne já.“ Všichni čekali, že se na něj gestapák vrhne, ale jako by ho zastavila nějaká neviditelná síla. Dokonce vzal lopatu a sám začal odhazovat sněh...

V Łađu už biskup Kozal nebyl na samotce a mohl přednášet bohoslovcům internovaným tam ještě s několika kněžemi, mohl taktéž přijímat kněze své diecéze, přičemž farářům přikázal, aby nepřijali nabídku Němců odejít do farností Generálního gouvernementu⁽¹⁾, kterouto nabídku sám odmítl, a setrvali ve farnostech svých. Zde také složil soukromý slib Bohu – slib oběti za Polsko výměnou za svůj život. Začátkem dubna byl převezen do koncentračního tábora v Inowrocławu. Tam byl na přivítanou zbit, zkopán a položen na sto-

lici, na níž dostal dalších 30 ran – oproti ostatním, kteří dostali „jen“ 25, nebyli totiž biskupy. V dalších dnech a týdnech začal mít pro ustavičné bití problémy se sluchem a s nohou.

Poté v krátkém sledu vystřídal věznic v Poznani, Berlíně, Halle, ve Výmaru a Norimberku. Všude se k němu hrnuli ostatní vězni pro požehnání, dokonce se tajně vkrádali do jeho cely. Všude se stával personou respektovanou všemi vězni bez rozdílu. Všude však také snášel více příkoří než ostatní, a to jednak kvůli svému biskupskému svěcení, jednak kvůli své nezlomnosti a vytrvalému pastýřskému úsilí, v němž mu nemohly zabránit ani mříže.

Dne 25. dubna byl biskup Kozal bez soudního procesu transportován do Dachau. „*Koncentrační tábor v Dachau měl svého biskupa a měl více kněží než kterákoliv diecéze,*“ píše ve své knize *A kdo vás zabije...* Kozalův spoluvězeň P. Bedřich Hoffmann.

Nebyl jediný, kdo i v tamních katastrofálních podmínkách prokázal mimořádnou odvahu, vytrvalost v dobrém a lásku k bližním. Patřil ovšem mezi ty, kdo v těchto ctnostech vynikali nad jiné. Ne nadarmo ho P. Bedřich Hoffmann nazývá „*světlou postavou koncentračního tábora*“. „*Když na povel »Mützen ab!« všichni smekli čepice, netušili vládcové koncentráku, že v té chvíli ticha biskup žehná všem spoluvězňům, že upracovanými rukama jednoho z opovrhovaných vězňů, rukama vězně, který přijal biskupské svěcení, je dáváno apoštolské požehnání,*“ vzpomíná dále P. Hoffmann.

Biskupská autorita Michala Kozala byla neotřesitelná. Všichni táboroví kněží ho vnímali jako svého představeného, nikoliv jako vězně č. 24544 přinuceného tvrdě dít podle přání sadistických vězňů. Obýval nejprve blok č. 28, po příjezdu většího množství kněží najednou byl přesunut na blok č. 30, který byl vězni neúměrně přecpán. Když dostal zákaz sloužit v kapli jiného bloku mši svatou, nosili mu Eucharistii kněží, které tento zákaz prozatím minul. Když poté vyvstalo nebezpečí, že bude kaple kvůli tomuto donášení svátostného Krista kněžím na blok č. 28 a 30 uzavřena, rozhodl svou biskupskou autoritou, že bude lepší přijít o kapli, než aby kněží ztratili možnost Eucharistii přijímat.

Jiný jeho spoluvězeň – kněz włocławecké diecéze P. Jan Wolniak – při setkání se svým biskupem zavzpomínal na to, jak se ho ještě coby rektor při vstupních pohovorech do semináře zeptal: „*Když vás kardinál Hlond přijme do semináře a potom se díky Boží milosti stanete knězem, můžete již teď říct, že budete připraven obětovat pro Krista všechno, dokonce zemřít jako mučedník?*“ Biskup Kozal při té vzpomínce pokýval hlavou a odtušil: „*U mne se to teď naplní.*“

Nezabránilo mu v tom ani ostatní dráty tábora, kde přinášel duchovní útěchu nemocným a umírajícím. Dokázal se rozdělit i o to málo, co v přidělech dostával, s těmi, co na tom byli ještě hůře. Na své utrpení nežehral, opakovaně se svěřil, že „*se stal hodným trpět pro Ježíšovo jméno*“. Když mu spoluvězňi přáli ke svátku šťastný návrat domů, s úsměvem jim opáčil: „*Vy se vrátíte, já už ne. Však víte, že mi můj život už nepatří.*“

Biskupskou autoritu vězně č. 24544 pozorovali i dozorcí a hledali způsob, jak se nepokořeného, přitom však pokorného kněze zbavit. Vzhledem k tomu, že byl biskupem, varovali se to udělat osvědčeným způsobem. Do karet jim nahrála epidemie tyfu, která na přelomu let 1942/1943 tábor napadla.

Fotografie biskupa Michala Kozala po jeho zatčení gestapem

Její příznaky se vyskytly také v bloku č. 30, proto byli jeho vězni izolováni. Michal Kozal v té době trpěl na zánět středního ucha, což vedení tábora využilo k tomu, aby ho poslalo na revír nebo-li táborovou ošetrovnu. Nikoliv však na běžné oddělení, nýbrž na to tyfové. Krátce předtím řekl spoluvězňům: „*Víte, že mi můj život nepatří. Svítá jitřenka svobody, už mě nebudete potřebovat. Odcházím od vás.*“

Aby si pojistili jeho smrt, vstříkl mu kolem deváté hodiny ranní 26. ledna 1943 ošetřovatel sedmého bloku Josef Spiess v doprovodu lékaře-vězně do ruky injekci fenolu. Tomu měl Spiess podle svědka – jezuitského klerika Swaczyny – říct: „*Bude mít lehčí cestu na věčnost.*“

Biskup Michal Kozal zemřel toho dne mezi desátou a jedenáctou hodinou, sjednocen se svým Spasitelem. Podle oficiálního zápisu na otravu krve. Jeho tělo bylo spáleno v místním krematoriu. Okamžitě poté se k němu o přímluvu obraceli ostatní spoluvězňi, přesvědčení o tom, že je v nebi.

Snahy o beatifikaci hrdinného biskupa započaly hned po skončení II. světové války a do zdárného konce došly 14. června 1987, kdy ho při své návštěvě Polska blahorečil Jan Pavel II., který tímto aktem ukončil II. celopolský eucharistický kongres.

Blahoslavený Michal Kozal bývá zobrazován buď jako biskup, nebo jako vězeň, jeho atributy bývají mitra, fialový trojúhelník a vězeňské číslo 24544.

„*Pravá velikost člověka se měří mírou jeho sjednocení s Bohem, jeho zvládnutím a horlivostí vykonávat Boží plány. Objektivně znamená nejvíce ten, kdo v sobě nosí Boží život a dokáže ten život probouzet také v ostatních a přivádět je k plnosti růstu. S ohledem na tuto pravdu není žádných pochyb, že Kristův kněz mocí svého povolání a své kněžské důstojnosti vyrůstá nad ostatní lidi, poněvadž mu Bůh svěřuje nejdůležitější úkol a za tímto účelem ho připouští k nejužšímu spojení se sebou samým.*“ Tato jeho slova z jednoho kázání se plně kryla s jeho životem.

Poznámky:

(1) Generální gouvernement (1939–1945) byla územně-správní jednotka vytvořená na základě Hitlerova dekretu, jež zahrnovala část okupovaného území původního meziválečného Polska, které se stalo autonomní částí třetí říše.

ZIVOTNÍ SVĚDECTVÍ

JSEM KONVERTITA

Jiří Miček

Kniha nabízí šest rozhovorů s lidmi, kteří radikálně změnili život. Vědecký pracovník knězem – P. Jiří Bůžek. Otec šesti dětí, hudebník – Jan Vaněk. Zakladatelka rodinného dětského domova – Hana Ochová. Řeholní kněz a spisovatel – P. Zdeněk Jančařík. Salesiánka, knihovnice a spisovatelka – Pavla Jungmannová. Narkomanka řádovou sestrou a pak psychoterapeutkou – Marie Konvalinková.

ATLAS • Váz., 152x215 mm, 216 stran, 270 Kč

PROČ JÁ? • PŘÍBĚH ZÁZRAČNÉHO UZDRAVENÍ V LURDECH

Bernadette Moriauová ve spolupráci s Jeanem-Mariem Guénoisem • Z francouzštiny přeložila Věra Hrubanová
Slovo závěrem Jacques Benoit-Gonnin, biskup v Beauvais, Noyonu a Senlisu • Odpovědný redaktor Stanislav Předota

Bernadette Moriauová je sestra františkánka oblátka Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Pochází z početné katolické rodiny, v níž silně věřící rodiče měli často hluboko do kapsy. Bernadette vstoupila v 19 letech do řádu a nakonec se stala ošetřovatelkou, o čemž od mala snila. Svůj život zasvětila Bohu a druhým. Brzy však začala trpět bolestmi zad, které se i po několika operacích postupně zhoršovaly. Musela přestat pracovat, velké bolesti tlumily léky a voperovaný neurostimulátor. Nakonec se invalidní Bernadette mohla pohybovat jen s velkými obtížemi a na krátké vzdálenosti. Její praktický lékař jí v roce 2008 navrhl, aby se zúčastnila diecézní poutní cesty do Lurd. Po návratu domů pocítila, jak její tělo zalilo nezvyklé teplo a krátce nato všechny její obtíže náhle vymizely. Toto překvapivé uzdravení studovalo mnoho lékařů deset let. Nakonec konstatovali, že za současného stavu vědeckých poznatků je nejsou schopni vysvětlit. Začátkem roku 2018 diecézní komise jmenovaná biskupem uznala Bernadetti-

no uzdravení za zázračné. Je to 70. lurdský zázrak v posledních 160 letech. V této velmi upřímné zpovědi autorka opakovaně hledá tajemné důvody tohoto zázraku: Proč já?

Stanislav Juhaňák - TRITON
Váz., přebal, A5, 176 stran, 249 Kč

JAK BÝT SÁM SEBOU

MŮJ ŽIVOT BEZE MĚ • VEZMI SVŮJ ŽIVOT DO VLASTNÍCH RUKOU

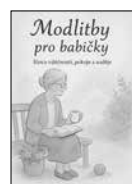
Osvaldo Poli • Z italského přeložila Kateřina Lachmanová
Redakce Kateřina Lachmanová a Eva Mešková

Co znamená být sám sebou a žít v souladu se svou nejhlubší přirozeností? Jaká kontrolka se rozsvítí, když sami sebe ztrácíme, když se sami sobě odcizujeme? Je možné znovu se najít? Ale jak? Na základě podobných otázek vznikly úvahy v této knize, které by chtěly dát odpověď na touhu po autentičtějším a plnějším životě. Autor je italský psycholog a psychoterapeut.

Paulínky
Brož., 125x205 mm, 264 stran, 299 Kč

MODLITBY

MODLITBY PRO BABIČKY

Amadeus

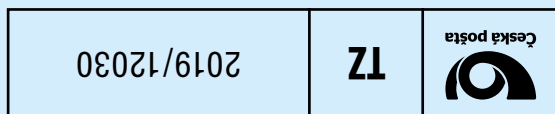
Modlitby v této knížce nejsou jen do kostela, ale i do kuchyně, na zahradu, pro chvíli v přírodě, klidný večer se šálkem čaje... Jsou pro chvíle, kdy se zdá, že svítá, i pro chvíle, kdy se zdá, že se stmívá... Slova knížky jsou i pro babičky, které někdy pochybují, zda ještě mají komu co dát. Mají. Mají totiž lásku... Každé srdce může kvést, když je zalévá láska...

Nová vlna • Brož., 125x175 mm, 80 stran, 198 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce časopisu Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: Objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.